

Ordonanța președințială – analiza reglementărilor relevante din noul Cod de procedură civilă și noul Cod civil

1. Noțiune

Ordonanța președințială este acea procedură specială reglementată de lege în scopul luării unor măsuri vremelnice în situații urgente.

Această instituție juridică a fost introdusă în legislația noastră cu ocazia modificării Codului de procedură civilă în anul 1900 (fostul art. 66 bis). Denumirea provine din dreptul francez, unde ordonanța se pronunța de președintele instanței, pe baza unui referat scris asupra piedicilor întâlnite, întocmit de organul de executare sau chiar de partea interesată care întâmpina dificultăți în executarea silită a dreptului său înscris în titlul executoriu. Legiuitorul a păstrat terminologia tradițională, deși ordonanța nu mai este un atribut exclusiv al președintelui instanței, ci se judecă de către instanța obișnuită^[1].

Noțiunea de „ordonanță președințială” este folosită în Codul de procedură civilă și pentru a desemna hotărârea prin care instanța se pronunță asupra cererii pentru luarea unei măsuri vremelnice.

2. Sediul materiei

În prezent, în Codul de procedură civilă adoptat în 1865 se găsește reglementarea cu caracter general a instituției (art. 581-582), existând și dispoziții cu caracter special care fac trimitere la procedura de soluționare a ordonanței președințiale (art. 280, art. 342, art. 428 și art. 613²).

Dispoziții legale care trimit la această procedură sunt cuprinse și în acte normative ce reglementează raporturi juridice de drept civil substanțial, precum noul Cod civil, sau în acte normative din alte domenii [spre exemplu: art. 133 din Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale; art. 30 alin. (2) din O.G. nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații; art. 57 din O.G. nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală; art. 121 din Legea nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, republicată; art. 6, art. 10 și art. 12 din O.U.G nr. 100/2005 privind asigurarea respectării drepturilor de proprietate industrială; art. 10 alin. (3) și art. 11 alin. (2) din O.U.G.

^[1] G. Boroș, D. Rădescu, Codul de procedură civilă comentat și adnotat, Ed. All, București, 1994, p. 814.

nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinație de locuință].

În noul Cod de procedură civilă (Legea nr. 134/2010), la fel ca și în Codul de procedură actual, există atât dispoziții cu caracter general (art. 982-987), cât și cu caracter special, ce reglementează diverse situații în care se poate apela la procedura ordonanței președințiale [art. 444 alin. (5), art. 539 alin. (2), art. 908, art. 955, art. 1031-1034].

3. Taxa judiciară de timbru și timbrul judiciar

Taxa de timbru aferentă cererii prin care se solicită luarea unei măsuri pe calea ordonanței președințiale diferă în funcție de obiectul acesteia. Astfel, dacă obiectul cererii de pronunțare a unei ordonanțe este evaluabil în bani, taxa de timbru se calculează în baza art. 2 alin. (1) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, calculul urmând a se efectua prin raportare la valoarea obiectului.

În cazul în care obiectul nu este evaluabil în bani, sunt aplicabile dispozițiile art. 3 lit. b) din același act normativ, care prevăd că pentru „cererile de ordonanță președințială al căror obiect nu este evaluabil în bani taxa de timbru este de 10 lei”.

În același mod se stabilește și timbrul judiciar ce trebuie aplicat: pentru cererile evaluabile în bani care au ca obiect o valoare mai mare de 100 lei, se aplică timbre judiciare de 1,5 lei, dacă valoarea este de peste 1.000 lei, timbre judiciare de 3 lei și la o valoare de peste 10.000, timbru de 5 lei, astfel cum este prevăzut de dispozițiile art. 3 alin. (2) din O.G. nr. 32/1995 privind timbrul judiciar.

Pentru cererile neevaluabile în bani, precum și pentru cele al căror obiect are o valoare mai mică de 100 de lei, se aplică timbru judiciar de 0,3 lei, în baza art. 3 alin. (1) din același act normativ.

4. Instanța competentă

4.1. Norma cu caracter general

Potrivit art. 581 alin. (2) C. proc. civ., cererea de ordonanță președințială se va introduce la instanța competentă să se pronunțe asupra fondului dreptului. Aceeași soluție legislativă propune și noul Cod de procedură civilă în art. 983, care prevede că: „Cererea de ordonanță președințială se va introduce la instanța competentă să se pronunțe în primă instanță asupra fondului dreptului”. Dispoziția este mai clară decât cea din reglementarea în vigoare în prezent, întrucât stabilește în mod expres că dintre instanțele competente să se pronunțe asupra fondului dreptului (instanțele ce judecă în primă instanță și cele care judecă în apel) numai cele care sunt competente să se pronunțe în primă instanță asupra fondului dreptului pot judeca cererile de ordo-

nanță președințială. Textul legal este neechivoc, instanța competentă să se pronunțe asupra cererii de ordonanță președințială urmând a fi stabilită potrivit regulilor generale privitoare la competență.

În practică însă, pot fi imaginate situații în care apar dificultăți în stabilirea competenței, în special în cazul în care există pe rol și o acțiune prin care se soluționează fondul dreptului, întrucât, în aceste cazuri, se tinde către verificarea competenței prin raportare la instanța investită cu soluționarea fondului.

Pentru a se evita o soluție greșită în ce privește competența, trebuie mai întâi observat dacă litigiul pe fond și cererea de ordonanță președințială au un obiect identic și unic (un singur capăt de cerere), spre exemplu, ambele au ca obiect evacuarea din locuință, sistarea ridicării de construcții, obligarea pârâtului să permită accesul reclamantului pentru a repara instalația de apă defectă ș.a.m.d. Astfel, nu se poate considera că acțiunea în rezilierea unui contract de închiriere reprezintă acțiunea de fond pentru acțiunea în evacuare introdusă pe calea ordonanței președințiale, chiar dacă prin formularea lor se urmărește aceeași finalitate, pentru simplul motiv că acțiunea de fond trebuie să aibă același obiect cu ordonanța.

În cazul în care instanța care soluționează acțiunea pe fond este investită și cu un capăt de cerere principal diferit de cel din ordonanță, este posibil ca acesta să atragă o competență diferită. De exemplu, acțiunea pe fond prin care se solicită anularea autorizației de construire și sistarea lucrărilor efectuate în baza acesteia este în competența secției de contencios administrativ a tribunalului, în temeiul art. 2 lit. d) C. proc. civ.; în schimb, pentru că nu există un petit identic, verificarea competenței de soluționare a cererii de ordonanță președințială prin care se solicită sistarea provizorie a lucrărilor trebuie să se facă în funcție de obiectul acestei cereri, și nu prin raportare la instanța care judecă în fond acest capăt de cerere ca accesoriu, competență materială să soluționeze ordonanța președințială fiind în acest caz judecătoria.

Probleme se pot ivi și în situația în care acțiunea pe fond este introdusă la o instanță necompetentă, material sau teritorial.

Judecătorul ordonanței nu este ținut de soluția pronunțată de instanța ce judecă acțiunea pe fond în ceea ce privește competența, ci trebuie să stabilească dacă este competent numai pe baza obiectului și probelor existente în cauza cu care a fost investit. Astfel, în situația în care judecătorul fondului nu s-a pronunțat încă cu privire la competența sa materială sau a respins excepția necompetenței materiale și continuă judecata, judecătorul ordonanței nu este ținut de această soluție. El este dator să verifice dacă este competent în abstract, respectiv prin examinarea dispozițiilor legale ce reglementează instanța com-

petentă să judece cauza în fond, și nu în concret, adică fără să ia în considerare soluția unei instanțe ce a stabilit că este competentă să judece cauza pe fond.

De asemenea, se poate ivi situația în care acțiunea pe fond este introdusă la o instanță care nu este competentă teritorial (spre exemplu, acțiunea în evacuare din locuință introdusă la instanța de la domiciliul reclamantului), iar ordonanța la o instanță competentă (spre exemplu, cererea de evacuare provizorie din locuință introdusă la instanța de la domiciliul pârâtului). Problema se pune în cazul în care normele ce reglementează competența sunt de ordine privată și pârâtul fie nu ridică excepția necompetenței în fața instanței ce judecă fondul, deși, conform art. 159¹ alin. (3) C. proc. civ., este singurul care o poate invoca, fie este decăzut din acest drept. Instanța investită cu acțiunea pe fond continuă judecata, iar, în situația în care în fața instanței ce judecă ordonanța președințială pârâtul invocă excepția necompetenței teritoriale, arătând că instanța competentă să judece ordonanța este instanța competentă să judece acțiunea pe fond, respectiv cea care a fost în mod efectiv investită cu o astfel de cerere, excepția trebuie respinsă. Rațiunea este aceeași ca și în exemplul anterior, respectiv verificarea competenței se face prin raportare la dispozițiile legale ce reglementează competența, și nu la instanța ce a fost investită efectiv, în mod greșit, cu soluționarea fondului.

4.2. Norme cu caracter special

În afară de reglementarea cu caracter general cuprinsă în art. 581 alin. (2) C. proc. civ., în Codul de procedură civilă se regăsesc și dispoziții cu caracter special cu privire la competență:

a) astfel, potrivit art. 280 alin. (5) C. proc. civ., până la dezlegarea cererii de suspendare (a executării vremelnice a hotărârii), aceasta va putea fi încuviințată vremelnic, prin ordonanță președințială, chiar înainte de sosirea dosarului, competentă fiind instanța de apel [art. 280 alin. (3)]. Acest text este reprodus în aceeași formă în art. 444 NCPC;

b) conform art. 342 alin. (1) și (2) C. proc. civ., competență să soluționeze cererea prin care se urmărește înlăturarea piedicilor ce s-ar ivi în organizarea și desfășurarea arbitrajului este fie instanța de judecată care, în lipsa convenției arbitrale, ar fi fost competentă să judece litigiul în fond, fie instanța în fața căreia s-a încheiat convenția arbitrală, pentru cazul în care părțile au încheiat-o în cursul judecării litigiului la o instanță. Soluția adoptată de noul Cod de procedură civilă este diferită. Astfel, competent, potrivit art. 539, devine tribunalul în circumscripția căruia are loc arbitrajul, acesta urmând să soluționeze cauza în completul prevăzut de lege pentru judecata în primă instanță;

c) în cazul în care prin cererea de ordonanță președințială se solicită suspendarea executării silite a bunurilor mobile, instanța competentă este instanța de executare, conform art. 428 alin. (3) C. proc. civ.

Trebuie reținut însă că suspendarea executării silite pe calea ordonanței președințiale poate fi solicitată numai în condițiile expres și limitativ reglementate de acest text legal cu caracter special, solicitarea suspendării executării silite în orice alte condiții, pe calea ordonanței, fiind inadmisibilă (a se vedea spețele nr. 2 și 7). De altfel, noul Cod de procedură civilă nu mai prevede nicio situație în care să poată fi solicitată suspendarea executării silite pe calea procedurii ordonanței președințiale;

d) când există pe rol un proces de divorț și pe calea ordonanței președințiale se solicită luarea unor măsuri vremelnice cu privire la încredințarea copiilor minori, la obligația de întreținere, la alocația pentru copii sau la folosirea locuinței, instanța competentă să soluționeze cererea este instanța învestită cu soluționarea divorțului, astfel cum rezultă din art. 613² coroborat cu art. 607 C. proc. civ.

În situația în care cererea pentru luarea acestor măsuri se introduce fără a exista un proces de divorț pe rolul instanțelor, competența se stabilește conform art. 581 alin. (2) C. proc. civ., cererea de pronunțare a ordonanței urmând a fi soluționată de instanța competentă să judece pe fond cererea cu privire la încredințarea copiilor minori, obligația de întreținere, alocația pentru copii sau folosirea locuinței.

Spre exemplu, în situația în care cererea de ordonanță cu privire la pensia de întreținere se introduce în timpul procesului de divorț, competență este instanța de la ultimul domiciliu al soților, de la domiciliul pârâtului sau de la domiciliul reclamantului, în conformitate cu dispozițiile art. 607 C. proc. civ. Dacă cererea este introdusă fără a exista proces de divorț, instanța competentă va fi cea de la domiciliul pârâtului, în temeiul art. 5 C. proc. civ. sau de la domiciliul reclamantului, conform art. 10 pct. 7 C. proc. civ.

Dispozițiile art. 613² C. proc. civ. sunt preluate în art. 908 NCPC, cu același conținut.

Noul Cod de procedură civilă reglementează și alte situații în care se poate apela la procedura ordonanței președințiale (art. 1031-1034), permițând luarea unor măsuri vremelnice în ce privește raporturile de locațiune sau de coproprietate forțată, pentru încetarea abuzului de folosință, efectuarea reparațiilor, restrângerea folosinței, evacuarea, examinarea imobilului. Cererile se judecă de instanța competentă să soluționeze fondul dreptului, conform art. 581 alin. (2) C. proc. civ.

Tot în noul Cod de procedură civilă este reglementată posibilitatea luării unor măsuri urgente pentru asigurarea traficului portuar și a

siguranței civile pe durata imobilizării navei, competența aparținând, potrivit art. 955 coroborat cu art. 949 NCPC, tribunalului de la locul unde se află nava.

5. Condiții de admisibilitate

Potrivit art. 581 alin. (1) C. proc. civ., instanța va putea să ordone măsuri vremelnice în cazuri grabnice, pentru păstrarea unui drept care s-ar păgubi prin întârziere, pentru prevenirea unei pagube iminente și care nu s-ar putea repara, precum și pentru înlăturarea piedicilor ce s-ar ivi cu prilejul unei executări.

Din analiza acestui text rezultă care sunt condițiile specifice de admisibilitate a cererii de ordonanță președințială, respectiv urgența și vremelnicia. Jurisprudența a adăugat o condiție suplimentară: neprejudicarea fondului.

Textul se menține cu același conținut și în art. 982 alin. (1) NCPC, cu singura diferență că noul Cod folosește sintagma de „măsuri provizorii” în loc de „măsuri vremelnice”. În plus, noul Cod de procedură civilă reglementează în mod expres faptul că „pe cale de ordonanță președințială nu pot fi dispuse măsuri care să rezolve litigiul în fond și nici măsuri a căror executare nu ar mai face posibilă restabilirea situației de fapt” [art. 982 alin. (5)].

a) Urgența

Condiția esențială care justifică folosirea ordonanței președințiale este urgența. Codul nu o definește, dar stabilește situațiile în care există urgență, respectiv atunci când păstrarea unui drept, prevenirea unei pagube iminente sau înlăturarea unei piedici ivite în cursul unei executări nu se poate realiza în mod eficace pe calea acțiunii de drept comun.

Urgența nu se prezumă, ci trebuie dovedită de părți și motivată de judecător, cu arătarea considerentelor pentru care, în împrejurările de fapt concrete, o parte se află în pericol de a-i fi păgubit un drept prin întârziere sau de a suferi o pagubă iminentă ce nu s-ar putea repara. Cu alte cuvinte, urgența trebuie apreciată în concret în funcție de circumstanțele fiecărei cauze în parte.

Această obligație nu există atunci când este vorba de înlăturarea piedicilor ce s-ar ivi cu prilejul unei executări, pentru că în situația aceasta urgența rezultă în mod implicit din necesitatea de a înlesni executarea silită^[1].

La fel, în cazurile în care prin lege se prevede luarea de măsuri pe calea ordonanței președințiale, instanța nu mai trebuie să verifice

^[1] C. Crișu, Ordonanța președințială, Ed. Academiei Republicii Socialiste România, București, 1976, p. 166.

această condiție, pentru că ea este prezumată de legiuitor. Urgența este prezumată în toate cazurile prevăzute în noul Cod civil, precum și în situațiile reglementate în dispozițiile cu caracter special din Codul de procedură civilă (art. 280, art. 342, art. 428 și art. 613²), din noul Cod de procedură civilă (art. 444, art. 539, art. 908, art. 955 și art. 1031-1034), precum și din alte acte normative [de exemplu, art. 9 alin. (4) din Legea nr. 11/1991 privind combaterea concurenței neloiale, art. 10 alin. (3) și art. 11 alin. (2) din O.U.G. nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinație de locuință].

Condiția urgenței trebuie analizată prin prisma intervalului de timp scurs de la producerea faptului prejudiciabil și până la introducerea cererii de ordonanță președințială. Nu se poate reține ca îndeplinită condiția urgenței atunci când proprietarul, care a părăsit imobilul în urmă cu cinci ani, solicită evacuarea fiului său și soției acestuia – căroro le-a permis să locuiască în imobil în tot acest timp – pe motiv că ocuparea imobilului de către pârâți constituie un act abuziv, dacă nu învederează o împrejurare de natură să justifice urgența măsurii (*a se vedea speța nr. 18*).

Urgența trebuie să existe la introducerea cererii și să persiste pe tot parcursul judecății, atât în primă instanță, cât și în căile de atac. Dacă până la momentul pronunțării unei hotărâri irevocabile dispăre urgența, nu mai este necesară luarea, respectiv confirmarea unei măsuri vremelnice. Spre exemplu, în cazul în care reclamanta a solicitat accesul în imobilul proprietatea pârâtei pentru a avea posibilitatea de a-și îngriji tatăl grav bolnav, și pe parcursul procesului acesta decedează, cererea devine inadmisibilă prin pierderea caracterului urgent^[1].

b) Caracterul vremelnic (provizoriu)

Prin caracterul vremelnic al ordonanței trebuie înțeles că pe calea acestei proceduri speciale pot fi luate doar măsuri temporare, provizorii. Măsurile sunt limitate în timp până la soluționarea în fond a litigiului, chiar dacă în hotărârea pronunțată nu se face nicio mențiune în acest sens. Există posibilitatea ca măsurile luate pe calea ordonanței președințiale să rămână definitive, dacă părțile nu mai urmează calea dreptului comun.

De altfel, stabilirea duratei măsurilor luate este inutilă față de natura provizorie a oricărei ordonanțe, întrucât este posibil ca un astfel de termen să devină iluzoriu, prin dispariția motivelor care au determinat ordonarea măsurilor^[2]. De exemplu, dacă se stabilește provizoriu ca locuința unui minor să fie la domiciliul unuia dintre părinți până la

^[1] D. Zeca, *Ordonanța președințială*, Ed. Hamangiu, București, 2009, p. 5.

^[2] C. Crișu, *op. cit.*, p. 58.

soluționarea divorțului și, a doua zi, acest părinte își alungă copilul din locuință, și celălalt părinte solicită stabilirea locuinței minorului la domiciliul său, cererea acestuia din urmă este întemeiată și va fi admisă, termenul dispus de instanță în prima ordonanță devenind inutil.

Prin urmare, efectele măsurilor dispuse pe calea ordonanței încetează fie prin schimbarea împrejurărilor ce au condus la luarea măsurii – ce face posibilă pronunțarea unei noi ordonanțe, fără a putea fi invocată puterea de lucru judecat –, fie prin soluționarea litigiului pe fond. În același sens, în noul Cod de procedură civilă se prevede că „dacă hotărârea nu cuprinde nicio mențiune privind durata sa și nu s-au modificat împrejurările de fapt avute în vedere, măsurile dispuse vor produce efecte până la soluționarea litigiului asupra fondului” [art. 982 alin. (2)].

Cu titlu de excepție și de noutate, noul Cod civil reglementează sancțiunea încetării de drept a măsurilor luate pe calea ordonanței președințiale ca urmare a neintroducerii acțiunii pe fond. Articolul 255 alin. (6) NCC prevede că, în cazul în care cererea de ordonanță a fost formulată înaintea acțiunii de fond, instanța (învestită cu o cerere prin care se solicită încetarea provizorie a încălcării drepturilor nepatrimoniale sau de conservare a probelor pe calea ordonanței președințiale), prin hotărârea prin care dispune măsura provizorie, fixează și termenul în care acțiunea în fond trebuie introdusă (dar nu mai târziu de 30 de zile de la luarea măsurii). Neintroducerea acțiunii de fond în termenul stabilit atrage sancțiunea încetării de drept a acelei măsuri.

Un text identic se găsește în cuprinsul Legii pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă^[1], care reglementează măsurile provizorii ce pot fi luate pentru încetarea încălcării drepturilor de proprietate intelectuală și luarea unor măsuri pentru asigurarea conservării probelor.

Pentru a verifica dacă o cerere îndeplinește condiția de admisibilitate a vremelniceii, trebuie examinată aptitudinea măsurii luate de a fi temporară. Judecătorul analizează *in abstracto* îndeplinirea acestei condiții și respinge ca inadmisibilă cererea dacă măsura este de natură să soluționeze în mod definitiv raporturile dintre părți, fiindu-i imposibil să anticipeze în concret dacă măsura provizorie solicitată urmează să devină definitivă prin neintroducerea unei acțiuni de drept comun.

Astfel, există anumite măsuri ce nu pot fi luate niciodată pe calea ordonanței președințiale, precum anularea sau rezoluțiunea/reziliera

^[1] Se are în vedere forma Legii pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă astfel cum a fost adoptată de Camera Deputaților la data de 8 mai 2012, la data elaborării acestei lucrări Legea nefiind publicată în Monitorul Oficial.

unui act juridic, revendicarea unui bun, revocarea din funcție a unui administrator al societății comerciale, obligarea la plata unor despăgubiri ș.a. Cererile prin care se solicită luarea unor astfel de măsuri pe calea ordonanței președințiale trebuie respinse ca inadmisibile, reținându-se neîndeplinirea condiției vremelnice.

Ca principiu, cererile nu pot fi respinse pe motiv că nu există pe rolul instanțelor o acțiune privind fondul dreptului până la soluționarea căroră să fie dispusă măsura solicitată, soluție ce reiese din interpretarea art. 581 alin. (3) C. proc. civ., care prevede în mod expres că ordonanța va putea fi dată și atunci când există judecată asupra fondului [dispoziția este preluată în noul Cod de procedură civilă în art. 982 alin. (4)].

De la această regulă există și excepții, expres și limitativ prevăzute de lege. Este cazul cererilor de suspendare a hotărârii adunării generale a asociațiilor (art. 133 din Legea nr. 31/1990) și de suspendare a actelor emise de organele persoanei juridice (art. 217 NCC), care pot fi solicitate pe calea ordonanței președințiale „odată cu intentarea acțiunii în anulare”, respectiv fie concomitent, fie ulterior introducerii cererii de nulitate a actelor contestate. Acestea urmează a fi judecate distinct de acțiunea pe fond, și nu drept capete accesorii de cerere, dispozițiile ce reglementează judecata, pronunțarea și căile de atac fiind diferite.

c) Neprejudicarea fondului

Deși art. 581 C. proc. civ. nu menționează în mod expres condiția nerezolvării litigiului în fond, în practică s-a apreciat că reprezintă o condiție esențială, ce decurge din caracterul vremelnic al măsurii ce urmează a fi dispusă, cât și din prevederea legală conform căreia ordonanța va putea fi dată chiar și atunci când există judecată asupra fondului.

Cerința presupune ca judecătorul, atunci când soluționează o cerere de ordonanță președințială, să nu intre în cercetarea fondului dreptului, ci doar să verifice de partea cui se află aparența dreptului.

Art. 982 alin. (5) NCPC reglementează expres această condiție, stabilind că „pe cale de ordonanță președințială nu pot fi dispuse măsuri care să rezolve litigiul în fond și nici măsuri a căror executare nu ar mai face posibilă restabilirea situației de fapt”.

Din modul în care a fost aplicată în practică, se poate trage concluzia că neprejudicarea fondului se suprapune cu condiția vremelnice. S-a decis astfel că revendicarea unei suprafețe de teren^[1], consta-

[1] C.S.J., s. civ., dec. nr. 2327/1993, în Buletinul Jurisprudenței 1993, p. 150.

tarea simulației unui act, anularea unui contract sunt incompatibile cu procedura ordonanței președințiale, pentru că prin analizarea acestor cereri s-ar prejudeca fondul. Așa cum am arătat, astfel de măsuri nu pot fi luate niciodată pe calea acestei proceduri speciale, întrucât nu pot avea caracter vremelnic, soluționarea lor rezolvând întotdeauna în mod definitiv raporturile litigioase dintre părți. Un act juridic nu va putea fi niciodată nul temporar, iar o persoană nu poate fi declarată proprietar în mod provizoriu.

Uneori, examinarea acestei condiții a condus chiar la limitarea nejustificată a puterii de apreciere a judecătorului în materia ordonanței președințiale. Din dorința de a evita prejudecarea fondului, s-a ajuns în situația de a nu fi examinat nici fondul ordonanței, respectiv aparența dreptului dedus judecății, așa cum reiese și din spețele prezentate mai jos.

Astfel, printr-o sentință pronunțată de Judecătoria Sectorului 4 București, a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea având ca obiect pronunțarea unei hotărâri privind obligarea pârâtei să înceteze actele abuzive și să permită reclamantului să folosească instalația de alimentare cu apă care deservește imobilul^[1].

Instanța a reținut că reclamantul a justificat condiția urgenței și a vremelniciei, însă a apreciat că prin soluționarea cererii s-ar prejudeca fondul cererii. Pentru a pronunța această soluție, s-a reținut că pârâta avea calitatea de proprietar și beneficiar al contractului pentru alimentarea cu apă și canalizare cu privire la întreg imobilul și a făcut dovada achitării la zi a facturilor, în timp ce reclamantul avea calitatea de chiriaș într-unul dintre apartamentele din imobilul respectiv și nu a putut face dovada achitării propriilor obligații de plată. Instanța a apreciat că nu poate stabili dacă reclamantul are dreptul la alimentarea cu apă curentă fără a prejudeca fondul pricinii.

Considerăm că pentru a stabili în favoarea cui este aparența dreptului, trebuie analizat dacă reclamantul are o aparență de drept care l-ar îndreptăți să beneficieze de utilități, respectiv să se verifice dreptul cu care pârâta acționează când decide oprirea alimentării cu apă în apartamentul închiriat de reclamant. Aparența dreptului locativ conține facultatea de a avea o folosință utilă a bunului, iar alimentarea cu apă reprezintă o componentă a caracterului util (*a se vedea în acest sens și speța nr. 35*). Cum reclamantul are calitatea de chiriaș al imobilului, aparența dreptului de a beneficia de alimentarea cu apă este în favoarea sa. Pârâta, chiar dacă este titulara dreptului de proprietate asupra întregului imobil, nu face dovada că ar avea și dreptul de a

^[1] D. Zeca, *op. cit.*, p. 28

folosi apartamentul închiriat pentru a putea dispune cu privire la modul în care acesta poate fi utilizat. Pe baza acestor probe, fără a judeca litigiul pe fond dintre părți – legat probabil de drepturile locative ale reclamantului și de obligațiile pecuniare pe care le-ar putea avea față de proprietar –, instanța putea să soluționeze cererea de ordonanță președințială prin obligarea proprietarului să permită chiriașului să utilizeze instalația de apă, fără a prejudeca fondul litigiului.

Neînțelegerile dintre chiriaș și proprietar legate de modul de împărțire a cheltuielilor privind alimentarea cu apă și canalizare pot conduce, pe fondul cauzei, la consecințe juridice precum rezilierea contractului de închiriere, evacuarea chiriașului, obligarea chiriașului la plata sumelor pe care le datorează pentru consumul de apă și chiar sistarea utilităților de către proprietar, dar numai după ce acesta redobândește în mod legal dreptul de a folosi apartamentul respectiv.

În practică, pentru aceleași considerente, sunt respinse ca inadmisibile și cererile prin care se solicită, pe calea ordonanței președințiale, evacuarea dintr-un spațiu. Dacă atât reclamantul, cât și pârâtul probează că sunt titularii unui drept de proprietate, se consideră că nu se poate pronunța o soluție pe calea ordonanței președințiale, întrucât implică judecarea fondului cauzei (în speță, acțiunea în revendicare, fiind necesară compararea de titluri).

În opinia noastră, instanța poate verifica aparența dreptului și în acest caz, iar dacă, în urma examinării sumare (permisă în această procedură specială), constată că pârâtul este titularul unui drept care îi permite să folosească spațiul respectiv, soluția logică este că acesta nu va putea fi evacuat, cererea urmând a fi respinsă ca neîntemeiată, și nu ca inadmisibilă. Instanța nu face decât să verifice din punct de vedere formal titlurile părților, fără a le compara, putând trage concluzia că, aparent, ambele părți dovedesc că au un drept de folosință, motiv pentru care cererea de evacuare a pârâtului din spațiul respectiv nu este întemeiată.

6. Procedura de judecată

Cererea prin care se solicită luarea unei măsuri pe calea ordonanței președințiale se soluționează după regulile ce reglementează procedura contencioasă, existând și unele derogări.

Potrivit art. 581 alin. (3) C. proc. civ., judecarea cererii se poate face și fără citarea părților (*a se vedea spețele nr. 12 și 19*). Dacă se dispune citarea, nu este necesară respectarea termenului de 5 zile prevăzut de art. 89 alin. (1) C. proc. civ., deoarece prin chiar acest text se prevede posibilitatea ca termenul să fie mai scurt, fiind lăsat la aprecierea instanței. De asemenea, fiind o procedură ce se judecă de urgen-

ță, întâmpinarea nu trebuie depusă în termenul de 5 zile prevăzut de dispozițiile art. 114¹ C. proc. civ.

În art. 984 alin. (2) NCPC se prevede în mod expres posibilitatea ca ordonanța să fie dată în aceeași zi, instanța „pronunțându-se asupra măsurii solicitate pe baza cererii și actelor depuse, fără concluziile părților”, precum și faptul că, în cazul în care se judecă cu citarea părților, acestea „vor fi citate conform normelor privind citarea în procesele urgente, iar pârâtului i se va comunica o copie de pe cerere și de pe actele care o însoțesc”, iar întâmpinarea nu este obligatorie [art. 984 alin. (1) NCPC].

Cererea se judecă de urgență și cu precădere față de alte cauze [art. 581 alin. (3) C. proc. civ.], noul Cod de procedură civilă adăugând și faptul că nu sunt admisibile probe a căror administrare necesită un timp îndelungat [art. 984 alin. (3) – *a se vedea speța nr. 35*].

Având în vedere că pe calea ordonanței președințiale se poate verifica doar aparența dreptului, trebuie examinată compatibilitatea diferitelor forme de participare a terților cu această procedură specială. S-a apreciat că intervenția voluntară principală este admisibilă doar dacă intervenientul urmărește luarea unor măsuri întemeiate pe dispozițiile art. 581 C. proc. civ., și nu valorificarea definitivă a dreptului său (*a se vedea speța nr. 16*), precum și că intervenția accesorie este compatibilă cu această procedură.

Chemarea în judecată a altor persoane și arătarea titularului dreptului nu pot fi promovate în cadrul ordonanței, având în vedere că prima constituie o veritabilă acțiune prin care se urmărește valorificarea unui drept subiectiv, iar cea de a doua se poate exercita numai în cadrul unor acțiuni reale, care, în mod obișnuit, nu pot avea caracter vremelnic. La fel, cererea de chemare în garanție trebuie considerată inadmisibilă, întrucât vizează exclusiv fondul dreptului^[1].

În plus față de reglementarea actuală, noul Cod de procedură civilă recunoaște, în dispozițiile art. 986, posibilitatea ca, la cererea reclamantului, până la închiderea dezbaterilor la prima instanță, cererea de ordonanță președințială să poată fi transformată într-o cerere de drept comun, situație în care pârâtul va fi încunoștințat și citat în mod expres cu această mențiune.

Și în baza Codului de procedură civilă în vigoare există posibilitatea modificării cererii de ordonanță într-o cerere de drept comun, conform art. 132 alin. (1) C. proc. civ., diferit fiind doar momentul până la care se poate solicita această modificare, respectiv până la prima zi de înfățișare.

^[1] D. Zeca, *op. cit.*, p. 208.

Instanța soluționează cererea printr-o hotărâre care poartă denumirea de ordonanță, pronunțarea putând fi amânată pentru 24 ore; motivarea ordonanței se face în cel mult 48 ore de la pronunțare. Conținutul art. 581 alin. (3) C. proc. civ. este preluat și în noul Cod de procedură civilă, în dispozițiile art. 984 alin. (4).

Ordonanța președințială este executorie de drept, iar instanța va putea hotărî ca executarea să se facă fără somație sau fără trecerea unui termen [art. 581 alin. ultim. C. proc. civ., respectiv art. 982 alin. (3) NCPC]. Drept consecință, pentru a fi pusă în executare, hotărârea nu trebuie investită cu formulă executorie, întrucât, în temeiul art. 374 alin. (1) C. proc. civ., hotărârile care potrivit legii sunt executorii se execută fără a fi investite (*a se vedea speța nr. 14*). Nici potrivit noului Cod de procedură civilă, nu este necesară investirea cu formulă executorie, această procedură nemaifiind reglementată de noul cod, în forma modificată prin Legea de punere în aplicare. Potrivit art. 623 alin. (2) NCPC, constituie titluri executorii: hotărârile executorii, hotărârile definitive, precum și orice alte hotărâri sau înscrisuri care, potrivit legii, pot fi puse în executare. Conform art. 982 alin. (2) NCPC, ordonanța este executorie, reprezentând astfel titlu executoriu, fără a fi necesară nicio formalitate suplimentară.

Potrivit reglementării actuale [art. 582 alin. (1)], ordonanța președințială este supusă numai recursului, în termen de 5 zile de la pronunțare, dacă s-a dat cu citarea părților, respectiv de la comunicare, dacă s-a dat fără citare. Instanța de recurs va putea suspenda executarea până la judecarea recursului, însă numai cu plata unei cauțiuni în cuantumul pe care îl va stabili [art. 582 alin. (2) C. proc. civ.]. Recursul se judecă de urgență și cu precădere, cu citarea părților. Pronunțarea va putea fi amânată cel mult 24 ore, iar motivarea se va face în cel mult 48 ore de la pronunțare [art. 582 alin. (3) raportat la art. 581 alin. (3) C. proc. civ.].

Articolul 582 alin. (4) C. proc. civ. prevede că împotriva ordonanței președințiale se poate face contestație. Textul are probabil în vedere contestația la executare, însă se admite că părțile au deschisă și calea contestației în anulare. Revizuirea este de principiu inadmisibilă în această materie, deoarece ea are ca obiect numai hotărârile de fond, iar prin procedura ordonanței președințiale se ia o măsură vremelnică, fără a se judeca fondul^[1].

Dispozițiile art. 985 NCPC prevăd că ordonanța este supusă apelului, și nu recursului, ca în reglementarea actuală, fiind menținute

^[1] V.M. Ciobanu, *Drept procesual civil. Curs selectiv pentru examenul de licență*, Ed. All Beck, București, 2002, p. 294.

toate celelalte dispoziții legate de calea de atac; împotriva executării se poate face contestație la executare [art. 985 alin. (4) NCPC].

În noul Cod de procedură civilă se prevede că hotărârea se bucură de autoritate de lucru judecat, fiind astfel reglementat în mod expres acest efect, ce până acum fusese dedus de doctrină și jurisprudență din caracterul vremelnic al ordonanței (*a se vedea speța nr. 15*).

Astfel, art. 987 NCPC dispune că: „(1) Ordonanța președințială are autoritate de lucru de judecat față de o altă cerere de ordonanță președințială, numai dacă nu s-au modificat împrejurările de fapt care au justificat-o. (2) Ordonanța președințială nu are autoritate de lucru judecat asupra cererii privind fondul dreptului. (3) Hotărârea dată asupra fondului dreptului are putere de lucru judecat asupra unei cereri ulterioare de ordonanță președințială”.

7. Prezentarea cazurilor reglementate de noul Cod civil în care se poate recurge la procedura ordonanței președințiale

Prevederile noului Cod civil ce fac trimitere la procedura ordonanței președințiale sunt dispoziții de drept material, care prevăd cazurile în care se poate utiliza această procedură sumară și rapidă. Întrucât legiuitorul a optat pentru varianta soluționării acestor cereri pe calea ordonanței președințiale, problema examinării condițiilor de admisibilitate nu se mai pune, instanța urmând a verifica doar temeinicia cererii, cu luarea în considerare a cerințelor legale prevăzute de fiecare normă juridică în parte.

- Art. 217 alin. (1) NCC prevede posibilitatea *suspendării actelor contestate emise de organele persoanelor juridice*. Reglementarea este identică cu cea a art. 133 din Legea nr. 31/1990^[1]. Ceea ce aduce în plus acest text este posibilitatea de a suspenda actele tuturor persoanelor juridice (asociații, fundații, sindicate), și nu numai cele ale societăților comerciale, precum și posibilitatea de a contesta și suspenda efectele actelor emise de oricare dintre organele de conducere ale persoanelor juridice, și nu numai ale celor emise de adunările generale (*a se vedea speța nr. 16*). Cererea poate fi introdusă doar dacă există introdusă acțiune prin care se solicită anularea actului respectiv și este de competența instanței în circumscripția căreia persoana juridică își are sediul [art. 217 alin. (1) și art. 216 alin. (3) NCC];

- Cererea de *încetare a acțiunilor prin care se aduc prejudicii drepturilor nepatrimoniale ale persoanei* (fizice sau juridice – art. 255 și art. 257 NCC) și de *luare a măsurilor necesare pentru conservarea*

^[1] A.-G. Atanasiu, A.-P. Dimitriu ș.a., Noul Cod Civil. Note. Corelații. Explicații, Ed. C.H. Beck, București, 2011, p. 69.

probelor [art. 255 alin. (2) lit. b) NCC] se judecă de instanța de la domiciliul pârâtului (art. 5 C. proc. civ., respectiv art. 105 NCPC) sau în a cărei circumscripție s-a săvârșit fapta ilicită sau s-a produs prejudiciul [art. 10 pct. 8 C. proc. civ., respectiv art. 111 alin. (1) pct. 9 NCPC].

Măsura provizorie încetează de drept dacă acțiunea prin care se pretinde încălcarea drepturilor nepatrimoniale nu este introdusă în termenul prevăzut de instanță prin hotărâre, dar nu mai târziu de 30 de zile de la luarea acesteia, sau dacă nu se achită cauțiunea, în cazul în care reclamantul a fost obligat de către instanță la plata acesteia.

În cazul în care acțiunea prin care se pretinde încălcarea drepturilor nepatrimoniale este respinsă pe fond, reclamantul poate fi obligat la repararea prejudiciului cauzat părții adverse prin luarea măsurii provizorii, în raport de circumstanțele concrete și de gravitatea culpei sale.^[1]

Dacă partea adversă nu solicită daune-interese, instanța va dispune eliberarea cauțiunii, la cererea reclamantului, prin hotărâre dată cu citarea părților, cu procedura ordonanței președințiale. În cazul în care pârâtul se opune la eliberarea cauțiunii, instanța va fixa un termen în vederea introducerii acțiunii de fond, care nu poate fi mai lung de 30 de zile de la data pronunțării hotărârii, sub sancțiunea încetării de drept a măsurii de indisponibilizare a sumei depuse cu titlu de cauțiune [art. 255 alin. (8) NCC].

O prevedere identică se regăsește în art. 964² NCPC, articol introdus prin Legea de aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, care reglementează măsurile provizorii ce pot fi luate pentru încetarea încălcării drepturilor de proprietate intelectuală și luarea unor măsuri pentru asigurarea conservării probelor (art. 13 pct. 301 din Legea de aplicare).

• Cererea pentru *luarea măsurilor necesare în vederea prevenirii pagubei pricinuite de proprietar care*, prin exercitarea dreptului său, creează inconveniente mai mari decât cele normale în relațiile de vecinătate (art. 630 NCC) se judecă de instanța de la locul imobilului, potrivit art. 13 C. proc. civ. (art. 114 NCPC).

Nu este necesar ca inconvenientul să își producă efectul prejudiciabil pentru ca proprietarul fondului vecin să îl poată acționa în justiție. Alineatul (3) al art. 630 NCC îi dă dreptul să solicite, pe calea ordonanței președințiale, ca instanța să dispună măsurile necesare pentru prevenirea pagubei^[2].

^[1] *Idem*, p. 83.

^[2] *Idem*, p. 216.

• Dacă se face dovada existenței unor motive temeinice, art. 1113 alin. (1) NCC prevede posibilitatea *reducerii termenului de opțiune succesorală*, în sensul că instanța îl poate obliga pe succesibil, la cererea oricărei persoane interesate (creditorii moștenirii, unii moștenitori legali sau legatarii), să își exercite dreptul de opțiune succesorală înăuntrul unui termen mai scurt decât cel de 1 an, cu aplicarea procedurii ordonanței președințiale^[1]. Cererea pentru reducerea termenului de opțiune succesorală (art. 1113 NCC) se judecă de instanța de la ultimul domiciliul al defunctului, în conformitate cu dispozițiile art. 14 C. proc. civ. (art. 115 NCPC).

• Prin normele cuprinse în noul Cod civil s-a admis și posibilitatea ca instanța să stabilească un termen pe care părțile unui contract fie au omis să-l stabilească, fie, deși au lăsat uneia dintre ele sarcina de a-l stabili, după o durată rezonabilă de timp acesta nu a fost încă stabilit [de exemplu: termen de acceptare a pactului de opțiune – art. 1278 alin. (2) NCC; termen suspensiv ce nu a fost stabilit prin contract – art. 1415 alin. (3) NCC; termenul de restituire a împrumutului de consumație – art. 2162 alin. (3) NCC].

Cererile prin care se solicită stabilirea judiciară a unui astfel de termen pe cale de ordonanță președințială se soluționează de instanța de la domiciliul părâtului (art. 5 C. proc. civ., respectiv art. 105 NCPC) sau de instanța locului prevăzut în contract pentru executarea, fie în parte, a obligației [art. 10 pct. 1 C. proc. civ., respectiv art. 111 alin. (1) pct. 3 NCPC], instanțe ce sunt competente să judece și litigiile privind fondul raporturilor contractuale dintre părți.

• Articolul 1337 alin. (4) NCC prevede că „în vederea garantării cheltuielilor necesare, gerantul are dreptul de a cere instanței, în urma unei expertize dispuse de aceasta cu procedura prevăzută de lege pentru ordonanța președințială, *înscrierea în cartea funciară a unei ipoteci legale* (s.n.), în condițiile legii”.

În temeiul acestui text de lege, instanța poate determina valoarea cheltuielilor necesare realizate în legătură cu un imobil, prin efectuarea unei expertize cu procedura prevăzută de lege pentru ordonanța președințială.

Întrucât obiectul cererii constă în administrarea unei probe, în mod evident se va pune problema instanței competente, atât timp cât nu se poate considera că, în acest caz, există o acțiune de fond care să aibă același obiect. Asemănarea cu procedura asigurării de dovezi poate conduce la ideea aplicării art. 236 alin. (1) C. proc. civ. în ce privește

^[1] Fl.A. Baias, E. Chelaru, R. Constantinovici, I. Macovei, Noul Cod Civil, Comentarii pe articole, Ed. C.H. Beck, București, 2012, p. 1155.

competența, însă această idee este criticabilă din perspectiva faptului că prin acțiunile prin care se urmărește asigurarea dovezilor, instanța nu se „pronunță asupra fondului dreptului”.

Din interpretarea dispozițiilor art. 1337 NCC rezultă că expertiza urmează a fi efectuată de instanța competentă să soluționeze cererea de înscriere în cartea funciară a ipotecii legale, ca instanță care, potrivit art. 581 alin. (2) C. proc. civ. (art. 983 NCPC), este investită cu judecarea fondului litigios dintre părți.

- Tot pe cale de ordonanță președințială, *persoana ce a fost depozitată în mod nelegitim de un titlu la purtător îl poate împiedica pe debitor să plătească creanța celui care îi prezintă titlul* (art. 1592 NCC). Cererea se soluționează de instanța de la domiciliul/sediul pârâtului (art. 5 și art. 7 C. proc. civ., respectiv art. 105 NCPC) sau de instanța locului de plată [art. 10 pct. 3 C. proc. civ., respectiv art. 111 alin. (1) pct. 7 NCPC].

- În baza art. 2198 NCC, la împlinirea termenului prevăzut în contract (contract de închiriere casetă de valori), după expirarea unei perioade de 3 luni de la notificarea clientului, prestatorul poate cere instanței de judecată, pe cale de ordonanță președințială, *autorizarea de a deschide caseta de valori*. Notificarea se poate face prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire, la ultimul domiciliu sau sediu adus la cunoștința instituției de credit. Deschiderea casetei de valori se face în prezența unui notar și, după caz, cu respectarea măsurilor de prudență stabilite de instanță. Cererea se soluționează de instanța de la domiciliul/sediul pârâtului (art. 5 și art. 7 C. proc. civ., respectiv art. 105 NCPC) sau de instanța locului prevăzut în contract pentru executarea obligației [art. 10 pct. 1 C. proc. civ., respectiv art. 111 alin. (1) pct. 3 NCPC].

- Articolul 1979 alin. (4) NCC prevede că, în caz de neînțelegere asupra *calității sau stării unei mărfi*, instanța, la cererea uneia dintre părți, poate dispune, cu procedura prevăzută de lege pentru ordonanță președințială, *constatarea stării acesteia de unul sau mai mulți experți numiți din oficiu*. Prin aceeași hotărâre se poate dispune și sechestrarea mărfii sau depunerea ei într-un depozit public sau, în lipsă, într-un alt loc ce se va determina și, dacă păstrarea mărfii ar putea aduce mari pagube sau ar ocaziona cheltuieli însemnate, se va putea dispune chiar vânzarea ei pe cheltuiala celui căruia îi aparține, în condițiile care se vor determina prin hotărâre.

Se instituie obligația comunicării hotărârii prin care s-a dispus vânzarea înainte de punerea ei în executare, dacă persoana care nu a sesizat instanța cu cererea de ordonanță președințială se află în localitate personal sau prin reprezentant. Altfel, hotărârea prin care s-a dispus

vânzarea se comunică în 3 zile de la executarea ei. Dispozițiile privind comunicarea hotărârii sunt derogatorii de la procedura reglementată de dispozițiile art. 581 și urm. C. proc. civ.^[1]

• Potrivit dispozițiilor art. 2181 alin. (1) NCC, numai soldul creditor rezultat la încheierea contului curent poate fi supus executării sau poprii pornite contra unuia dintre curentiști. Conform alin. (2) al art. 2181, creditorii oricăruia dintre curentiști pot solicita instanței să dispună, pe cale de ordonanță președințială, *încheierea înainte de termen a contului curent, pentru executarea sau poprirea soldului rezultat în favoarea curentistului debitor*.

Prin înscrierea în contul curent, creanțele reciproce nu mai sunt elemente ale activului patrimonial al uneia sau alteia dintre părți, ci articole ale unui cont. Ca urmare, acestea nu pot fi folosite de curentiști pentru executarea unei obligații și nici nu pot face obiectul executării silite pornite împotriva lor. Totuși, pentru a împiedica prejudicierea intereselor creditorilor curentiștilor, se prevede dreptul oricăruia dintre aceștia de a cere instanței închiderea contului curent, înaintea termenului stabilit convențional sau, dacă este cazul, legal, pentru executarea sau poprirea soldului rezultat^[2].

• Art. 2287 NCC prevede posibilitatea de a utiliza procedura ordonanței președințiale în vederea *stabilirii caracterului suficient al bunurilor fideiursorului sau al garanției oferite în locul fideiusiunii*. Caracterul suficient al bunurilor fideiursorului ori al alternativei de garantare reprezintă un element de fapt, asupra căruia, în caz de divergență, se poate pronunța instanța^[3].

8. Concluzie

Ordonanța președințială reprezintă calea cea mai simplă și mai rapidă de rezolvare a unei situații care altfel ar necesita timp îndelungat. În majoritatea cazurilor ea previne continuarea actelor abuzive, evită sau limitează producerea de prejudicii și înlătură piedicile ivite cu prilejul unei executări. La procedura ordonanței președințiale se poate recurge în diferite materii, acestea urmând a fi prezentate în secțiunea de practică judiciară.

^[1] Fl.A. Baias, E. Chelaru, R. Constantinovici, I. Macovei, op. cit., p. 1990.

^[2] Idem, p. 2151.

^[3] A.-G. Atanasiu, A.-P. Dimitriu ș.a., op. cit., p. 827.

Capitolul I. Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului

I. Imposibilitatea tatălui de a-și exercita dreptul de vizitare recunoscut prin hotărâri judecătorești pronunțate pe calea procedurii ordonanței președințiale. Atingere adusă dreptului la respectarea vieții de familie

Convenția europeană, art. 8

Caracterul adecvat al unei măsuri este stabilit în funcție de rapiditatea punerii sale în aplicare. Procedurile privind autoritatea părintească și dreptul de vizitare, inclusiv executarea hotărârii pronunțate cu privire la acestea, necesită un rezultat urgent, deoarece trecerea timpului poate avea consecințe iremediabile asupra relațiilor dintre copil și părintele care nu trăiește împreună cu el.

Un termen de peste un an pentru a finaliza procedura de ordonanță președințială și imposibilitatea de a dispune executarea hotărârilor pronunțate în cadrul acestei proceduri nu corespund cerințelor procedurii de urgență a acestor cereri și necesității de a pune în aplicare cu rapiditate măsurile luate de instanțele judiciare.

*C.E.D.O., s. a III-a, hot. din 13 octombrie 2009,
Costreie împotriva României, www.csm1909.ro*

Circumstanțele cauzei

La originea cauzei se află cererea îndreptată împotriva României, prin care un resortisant al acestui stat, domnul Valentin Sorin Costreie („reclamantul”), a sesizat Curtea, pretinzând o încălcare a art. 8 din Convenție ca urmare a imposibilității în care se află de a-și exercita drepturile părintești față de cele două fiice minore ale sale.

În 1993, reclamantul s-a căsătorit cu C.D.E. Cuplul a avut două fete, M.M. și T.A., născute în 1995 și respectiv 1999.

În 2000, datorită studiilor doctorale ale reclamantului, cuplul a luat decizia de a se muta în Canada cu cele două fiice pe o perioadă de patru ani. În aprilie 2002, C.D.E. s-a întors în România cu fetele, datorită problemelor de adaptare ale sale și ale M.M. Reclamantul și-a continuat studiile în Canada, menținând periodic legătura cu familia sa.